

Druhý a Třetí

Janův dopis

F. B. Hole

Druhý Janův Dopis

Dříve než přijdeme k podrobnostem tohoto krátkého Dopisu, promluvíme o několika charakteristických znacích všeobecného druhu.

Jméno pisatele není zmíněno. Tato zvláštnost vyznačuje také První a Třetí Dopis, avšak v žádném případě není pochybnost o tom, že pisatelem je Jan. Sloh je stejný a souhlasí také s Evangeliiem, které nese jeho jméno. Je velmi pozoruhodné, že se Jan, kromě Zjevení, ani jednou ve svých spisech nezmiňuje o svém jménu. To zcela odpovídá obsahu jeho spisů. Jeho Evangelium i jeho Dopisy pojednávají o tak vynikajícím tématu – Bůh zjevený v Tom, jenž není nikdo menší než „*Syn Otce*“ – že lidského pisatele ve slávě takového světla není dbáno.

Druhý Dopis (jakož i Třetí) se jeví být jakýmsi dodatkem nebo dopsáním Prvního Dopisu. Bylo to zjevně nejprve sdělení soukromého charakteru určité křesťanské paní a její rodině, potom ale Bůh propůjčil tomuto Dopisu trvalost, když ho dal přidat k listům Písma, protože obsahuje velmi potřebná poučení, která jinak nikde nenalzáme. Je to jediný Dopis, který je určen ženě, a naučení získává touto skutečností na významu.

Ve verších 1 a 2 je velmi velký důraz položen na **pravdu**. Dopis sám obsahuje směrnice o tom, co je v případě potřeby nutné dělat k obraně pravdy. Nejprve nacházíme, že všechny křesťanské vztahy a náklonnosti jsou založeny na pravdě a musejí být pravdou ovládnuty. Láska, kterou vlastní křesťané, je „**v pravdě**“, protože vychází ze skutečnosti, že jsme narozeni z Boha, jak nám to ukázal První Dopis. Jako z Boha narození jsme „*v tom pravém (pravdivém)*“ a láska, jak odpovídá pravdě, je v našich srdcích. Proto láska, kterou Jan cítil k této vyvolené paní a k jejím dětem, má místo také v srdcích všech těch, kteří, jako narození z Boha, byli přivedeni k poznání pravdy.

Ale tato láska nenalezla jen svůj původ v poznání pravdy, nalezla také vyjádření „*pro pravdu*“. Pravda má velký význam, protože svět je naplněn bludem a klamem, a my bychom měli být připraveni kvůli ní trpět. Mnozí vytrpěli dokonce i mučednickou smrt. Avšak zde nejde o to, abychom kvůli pravdě **trpěli**, nýbrž abychom kvůli pravdě **milovali**. To je způsobeno dvojím: Láska musí být upřímná a bez stranění, které je tělu tak přirozené. Dále nesmí trpět zlo, protože pravda a blud se nikdy nesnesou. Ta **druhá** z těchto dvou úvah je představena v tomto Dopisu. Třetí Dopis pojednává o té **první**.

Oba výroky o pravdě, které obsahuje 2. verš, jsou velmi významné. Pravda (1) „*zůstává v nás*“ a (2) „*bude s námi na věčnost*“. Spojíme ty dvě myšlenky se dvěma výroky: jedním z Prvního Dopisu: „*Duch je pravda*“, a druhým z úst našeho Pána v Evangeliiu: „*Já jsem pravda.*“

Pravda „*zůstává v nás*“, protože v nás přebývá Duch, a On je pravda. V tomto krátkém Dopisu o NĚM není zmínka, ale je v těchto slovech spolu zahrnut. On je v subjektivním smyslu pravdou v nás, neboť On nemluví „o“ sobě nebo „od“ sebe, nýbrž oslavuje Krista, který je pravda. Bere z Jeho, aby nám to zvěstoval. Proto má každý věřící, v němž přebývá

Duch, pravdu **zůstávající v sobě** – to je nezměrná výsada a ochranný prostředek v klamném světě.

Tato skutečnost vede k závěru, že odhalení a odmítnutí zlého učení není u věřícího v prvé řadě věcí intelektu nebo síly rozumu. Co zde je nejprve zapotřebí, bychom rádi nazvali duchovním instinktem. Čistý intelekt nechává stále znovu i pravé věřící bloudit. Všechny bludy, pod nimiž církev v průběhu devatenácti století své historie trpěla, byly do světa uvedeny hlavně lidmi s duchovním ostrovtipem. Na druhé straně bylo možné slyšet zcela neučené věřící při odmítnutí bludu říci: „Prostě cítím, že to je falešné, ačkoli jejich myšlenkám nerozumím a ani je nemohu posoudit.“ Tento postoj apoštol potvrzuje, když v tomto Dopisu svá naučení směřuje dokonce k jedné ženě a jejím dětem.

Stejně tak pevné je, a Bohu buď za to dík, že pravda s *námi* bude *na věčnost*, protože Kristus je pravda v **objektivním** smyslu a my od Něho nikdy nebudeme odděleni. Jak pravda, tak i milost se plně a cele zjevily, když Pán Ježíš přišel. V Něm před námi stojí plně odhaleno všechno to, co je Bůh. Od Něho padá světlo a pravda na všechno, a temnota, blud, neskutečnost mizí. Když obrátíme své oči na Ježíše, vidíme Toho, v němž je pravda zosobněna. Pravda je s *námi*, abychom na ni hleděli a s velebením ji obdivovali, a potom můžeme všechno ocenit podle jejího měřítka.

To má pro nás hluboký význam v přítomné době, kdy Satan, ten velký podvodník, je stále ještě na volné noze. Avšak budeme to **vždy** potřebovat, aby pravda v Osobě stála před našimi očima, a tak bude On vždy při nás. Nechtějme při pohledu na kritické situace našich dnů zapomínat, že On jako pravda je zkušebním kamenem pro každou věc, která je nám představována jako učení, a že Duch, který v nás přebývá a naše smysly zostruje, je rovněž pravda.

Poněvadž Kristus je objektivní pravda, na kterou hledíme, směřuje každý blud, jehož původcem je přímo nebo nepřímo Satan, na Krista. Ne bez důvodu je proto Jeho sláva v 3. verši tak plně rozvinuta. Ježíš je nejen nazván Pánem a Kristem, nýbrž také „*Synem Otce*“. To je jediné místo, kde se tento výraz vyskytuje, ačkoli je často nazýván Synem Božím. Otec našeho Pána Ježíše Krista má mnoho rodin v nebi i na zemi, jak je nám to řečeno v Efezským 3,14.15, avšak Pán Ježíš je jedině a pouze Ten, jenž zaujímá jako Syn Otce nejvyšší místo – On je ten nejvyšší předmět Jeho lásky. Zde vidíme, **kdo On je**, a o něco později v tomto Dopisu uvidíme, **čím se stal**.

Apoštol se radoval z toho, že našel některé z dětí té vyvolené paní, jak chodí v pravdě. Nejenže pravdu vyznávaly a pevně držely, nýbrž chodily v ní. To znamená, že jejich cesty a jejich činnost byly pravdou určovány. Otec sám to přikázal. Jeho pravda nás dosáhla za tím účelem, abychom jí byli ovládnuti. Nic menšího není před Ním libé. Apoštol se nyní obrací na vyvolanou paní a prosí ji, aby v těchto stopách šla dále. Myslí na následující naučení, která jí dá ohledně těch, kteří nešíří pravdu, nýbrž blud.

Nejprve v 5. verši trvá na tom velkém přikázání, abychom jedni druhé milovali – přikázání, s nímž jsme už důvěrně seznámeni poté, co jsme je četli v Prvním Dopisu. Zde opakuje, že se nejedná o nové přikázání, které by teprve nyní bylo ustanoveno. Toto přikázání máme od počátku, od onoho prvního okamžiku, kdy začalo svítit to pravé světlo v Kristu. Boží láska byla zjevena v Kristu, a vyžaduje a plodí lásku v těch, kteří ji přijali.

Ale pak se musí láska prakticky osvědčit v poslušnosti vůči Boží vůli. Může tu být láska na rtech bez poslušnosti v životě. A přikázání lásky znamená zvláště, abychom své chození vedli a pokračovali v tom, co nám bylo od počátku oznámeno v Kristu. Nyní hrozící nebezpečí spočívalo v tom, že pod různými určitými záminkami by někteří mohli být odvráceni, aby následovali a poslouchali myšlenky, které od počátku byly zvěstovanému evangeliu cizí.

Jan velmi jasně mluví v 7. verši. Mnozí „vyšli“ do světa, kdo nebyli nic jiného než svůdcové. Neříká, a toho si všimněme, „vyšli do církve“, nýbrž „do světa“. Zjevně činí narážku na lidi, před nimiž nás varoval ve 2. kapitole Prvního Dopisu. Tito, tak to říká, „vyšli z nás“. Tím brání předstírání spojení s církví. Zjevně se obrátili k Boží církvi zády a vyšli do světa jako misionáři s větším „světlem“, než vlastnila církev. Pod vlivem mocností tmy se stali zvěstovateli názorů, které ve skutečnosti byly obratným smíšením pohanské filozofie a křesťanských pojmů. Mluvili sice ještě o Kristu, ale jejich „Kristus“ nebyl Kristus Boží.

Po všech těch devatenáct století byly přednášeny představy tohoto smrtícího druhu, avšak jejich nejčasnější forma byla ta, o které je zde zmínka: popírání Ježíše Krista jako příšlého v těle. Tento zvláštní bod je zmíněn také na začátku 4. kapitoly Prvního Dopisu. Při uvažování o onom místě jsme viděli, že popírání zahrnuje jak Jeho božství, tak i Jeho lidství; neboť skutečnost, že přišel „v těle“, ukazuje, že skutečně byl člověkem, a skutečnost, že existoval, aby takto tímto způsobem v těle „přišel“, ukazuje, že byl více než člověk, totiž Bůh. To, že tito propagandisté nevyznávali pravdu ohledně Krista, ukazuje, že jsou těmi, kdo klamou, a antikristy.

Verš 8 obsahuje pozdrav všem, kdo pracují v Slovu a učení. Jestliže věřící, jimž slouží, jsou od pravdy odvracováni, nemohou oni v budoucím dni očekávat plnou mzdu. Jejich mzda je úzce spojena s věrností a blahem věřících. V Janově poznámce zaznívá také varování, které nám připomíná pozoruhodná slova apoštola Pavla ve Skutcích 20,31.

Osmý verš je vsuvka a devátý verš opět navazuje na sedmý verš. Tito antikristovští oklamatelé nezůstali v učení Krista. Překračovali nebo šli dále k novým a lepším názorům, jak se domnívali. Dnes máme tento druh moudrosti plně vyzrálý v tom, co je známé jako „modernismus“. Modernista věří, že náboženství nebo teologie je lidská věda a že jako všechny ostatní vědy nesmí zůstat stát, nýbrž musí činit pokroky s dobou a s rozmnožováním všeho lidského poznání. A tak jde s velkou důvěrou kupředu k tomu, co se mu jeví jako jasnější světlo. Takovému modernistovi skutečně není žádné učení svaté. Sotva je nějaké učení Písma, které ponechá nedotčené.

A existují formy modernismu, které by v náboženském světě sotva byly řazeny k „modernismu“. Avšak proto nejsou méně neblahé. Snad dosud „šly dále“ nebo „učinily pokrok“ jen v určitých jednotlivých bodech. Ale celá představa o nějakém „jití dále“ nebo „pokroku“ je už sama o sobě chybná. Kdyby tu byl nějaký vývoj v **některých** jednotlivostech víry, proč potom ne ve **všech**?

Ovšem v našem porozumění pravdě by měl být růst. To je naprosto jiná věc, která je velmi jasně představená a důrazně připomínaná ve 2. kapitole Prvního Dopisu. Děti by se měly stávat mládenci a mládenci v dané době otci. A to proto, že rostou v porozumění tomu, co bylo zvěstované od počátku. Víra v Krista je božského druhu. Je dána od Boha, a v důsledku toho ji člověk nemůže vylepšovat nebo dále rozvíjet. Chtějme jen tuto skutečnost velmi rozhodně držet.

Je ovšem možné pevně držet to, že pravda přišla od Boha, a přece nezůstávat v učení Krista, protože prostá víra může být překryta intelektualismem a logickým dokazováním. Toto nebezpečí ohrožuje zvláště ty, kteří více o pravdě **mluví**, než v ní **chodí**. To může skutečně ve výsledku vést k právě takovým odklonům od učení Krista.

Takový odklon nyní znamená, že ten přestupník nemá Boha. Nemá ani Otce ani Syna, neboť je nemožné mít Jednoho bez Druhého. Kdo zůstává v tom učení, to jest v pravdě, ten má Oba.

Na podporu poslušnosti vůči příkázání – „*keré jste slyšeli od počátku, že v něm máte chodit*“ (verš 6) – je potřebí naprosto jasně odmítnout všechno to, co popírá nebo nevyznává pravdu o Kristu. Desátý verš to zcela jasně ukazuje. Odmítnutí zlého a bludu není neslučitelné s láskou božského druhu, spíše je tím tato láska vyjádřena. I u rodičů je pravá láska k dítěti stejně tak vyjádřena v odmítnutí všeho, co by dítě mohlo ohrožovat, jako v tom, že je opatřují vším dobrým.

Tak dokonce i tato paní a její děti neměli mít nic co činit s člověkem, který k nim přišel a nepřinášel pravdivé Kristovo učení. Neměli ho přijímat do domu a také ani zdravit. V případě setkání ho měli odmítnout tak rozhodně, jak jen možno. Je to nápadně zdůrazněno, že takové chování je vloženo na paní a na její děti. Vždyť se obvykle vychází z toho, že v takových věcech mají menší odpovědnost než druzí věřící. Závěr je jednoznačný: Zde jde o odpovědnost, která spočívá **na nás všech jako jednotlivcích** a kterou nemůžeme beztretně dát stranou.

Není od nás vyžadováno, abychom takového člověka posuzovali ohledně jeho duchovního stavu. Máme posuzovat jen učení, které přináší. Nesejde na tom, zda se dobře vyzná v jednotlivých otázkách, například v otázkách domácností nebo proroctví nebo podobně. Jde jen o tento jeden bod: Přináší učení Krista, anebo je nepřináší?! U křesťanské ženy nebo jejích dětí se předpokládá, že jsou v stavu to rozlišit a správně jednat.

Všimněme si také, že člověk, který je vyhledá, je propagandista, cestující kazatel. Přejde ke tvým dveřím jako posel nějaké věci, která má být lepší než to, co jsi poznal. V našem případě nejde o věřícího s nějakým malým porozuměním, který se má zaplést do něčeho

falešného, co jej odtáhne od Krista. Až příliš často se dnes stává, že je šířeno množství bludů, praví věřící jsou jimi zmateni a kolísají a nakonec podlehnou špatným vlivům. S nimi bychom měli jednat jinak, jak nám to je ukázáno v Galatským 6,1, Judy 22.23 a jinde.

Jestliže k našim dveřím přijde člověk, který káže falešného Krista, tak nemůžeme při odmítnutí jeho osoby a jeho učení nikdy zajít příliš daleko. I pozdrav je účastí na jeho zlých skutcích. Neměli bychom se pouštět ani do nejnepatrnějšího spojení s takovou zlou věcí. Toto by nám mělo ukázat, jak nadmíru cenné a vzácné je učení Krista! Je úhelným kamenem naší nejsvětější víry, a kdyby to bylo otřeseno, vše by se zřítilo do trosek. Musí být střeženo, ať to stojí, co to stojí.

Poukazuje na to také 12. verš. Bylo tu ještě mnohé jiné, co apoštol chtěl vyvolené paní a jejím dětem říci – bezpochyby věci duchovního významu. Hleděl trochu kupředu a chtěl brzy, v případě, že to bude moci zařídit, o tom mluvit ústně. Tento způsob by dal více příčin k radosti. Avšak otázky, o nichž psal, nedovolovaly žádný odklad. Papír a inkoust se mohly zdát ubohé ve srovnání s návštěvou, ale byl tu naléhavý důvod a oni měli být v stavu bránit pravdu.

Všimněme si ještě nakonec, že Jan o sobě mluví jako o „starším“, ačkoli nezmiňuje své jméno. Dopis nám podává příklad toho druhu služby, jakou starší (řecky: „presbyter“) v biblických dobách vykonával. Praktickými směrnicemi dávali vedení těm, kteří byli v cestách Páně méně poučení. Střežili Boží stádo.

Tímto krátkým, avšak inspirovaným Dopisem bděl apoštol Jan nad dušemi vyvolené paní a jejích dětí a ochraňoval je před hrozícím pustošením skrze Satanovy vlky.

(přeloženo z „Grundzüge des neuen Testaments – Band 6“)

Třetí Janův Dopis

V mnohém ohledu je Třetí Janův Dopis velmi podobný Druhému, avšak ve svém hlavním tématu je jeho přesným opakem, ačkoli jak uvidíme, může být považován za doplnění.

Podobně jako Druhý Dopis má osobní charakter, ale ve svých nemnoha verších obsahuje tak důležitá poučení, že Duch Boží to považoval za nutné, dát mu v inspirovaném Slově trvalé místo. Nemůžeme s jistotou říci, zda Gájus, jemuž je psán, je totožný s některým z jiných nositelů tohoto jména, o nichž čteme. Gájus ve Skutcích 19,29 byl z Macedonie. Gájus ve Skutcích 20,4 byl z Derbe, města v Malé Asii. Gájus v 1. Korintským 1,14 byl z Korintu a byl to téměř jistě Gájus z Římanům 16,23, jenž u sebe ubytoval apoštola Pavla. Tento Gájus asi docela dobře mohl být živ a ve vysokém stáří prokazovat pohostinství, když Jan psal. Je-li tomu tak, pak nám poskytuje milý obraz muže, který se neunavil činěním dobra.

Ať tomu je jakkoli, Gájus našeho Dopisu je nám představen jako věřící, jehož vyznačoval dobrý duchovní prospěch. Jan vydává ve druhém verši svědectví o tom, že se jeho duši dobře daří a mohl mu jen přát, aby jeho tělesné zdraví odpovídalo jeho duši. Jsou období, kdy jedni druhým vyslovujeme přání. Jak často asi můžeme být schopni vyslovit ze srdce takové přání, jako je toto? Bojím se, že ne často! U většiny z nás má tělesné zdraví vyšší hodnotu než zdraví duše. Potkáme se a ptáme se: Jak se ti daří? Považujeme za samozřejmé, že se dotaz vztahuje na tělesné zdraví, a odpovídáme (zpravidla) čile: Docela dobře, děkuji. Kdyby dotaz zněl: Jak se daří tvé duši? – jaká by pak byla naše odpověď?

Jan nezískal důvěru ohledně Gájova duchovního prospěchu osobním setkáním s ním, nýbrž skrze svědectví od druhých. Neboť on sám byl od něho daleko a volil toto listovní spojení. Určití bratři přišli tam, kde Jan byl, a mluvili o něm. Jejich zpráva podávala svědectví o skutečnosti, že Gájus se pevně drží pravdy a vyjadřuje ji ve svém životě, neboť chodí v pravdě. To, co je v nás, je viditelné z našeho praktického jednání.

Pán sám jako zásadu stanovil: „*Z hojnosti srdce ústa mluví.*“ (Mat. 12,34) Zde nacházíme jiný, příbuzný životní princip: **Co v nás přebývá, dává ráz našemu jednání.** Jestliže v nás má prostor Satanova lež, pak povedeme jistě svůj život vůči Bohu ve falešnosti a zkaženosti. Jestliže je v nás Pravdou Duch Boží (viděli jsme to, když jsme uvažovali o 2. verši Druhého Dopisu), budeme chodit v pravdě, a to dokonce i uprostřed nečestného světa. Chosení křesťana má být světlem ve tmě a má být pravdou uprostřed bludu.

Ve Druhém Dopisu nám Jan vypráví, jak *velmi* se radoval, když našel děti vyvolené paní chodit v pravdě. Zde jde dokonce o krok dále, když říká, že pro něho *není větší radost* nad to. Gájus zřejmě spadá také pod označení „*mé děti*“. Jestliže tím je míněno, že skrze Jana přišel k obrácení, znamenalo by to zároveň, že není žádnou z osob tohoto jména, které jsou v Písmu jinak zmiňovány. Avšak Jan pravděpodobně používá tento výraz, aby ukázal svoji lásku a péči pastýře, jak to zjevně činí v Prvním Dopisu (2,1; 3,7; atd.). Měl otcovský zájem o všechny věřící, kteří se nalézali v okruhu jeho služby.

Petr varuje starší, aby si nepočínali jako panující nad Božím stádem. Jan nám svým příkladem ukazuje, že pravý postoj staršího se podobá postoji **otce**, jehož srdce je naplněno láskou a starostí o jeho děti. Jak dobré by bylo, kdyby jej všichni, kteří mezi věřícími vykonávali vedení, následovali v jeho stopách.

Ve verších 5.6.7 objevujeme zvláštní pohnutku apoštola pro to, aby psal tímto způsobem. Bratři, kteří přišli a vydali svědectví o pravdě, která byla v Gájovi, byli asi takoví pokorní pracovníci ve službě Pánu, kterým on prokázal pohostinnost a na jejich cestě jim pomohl dále. Lásky a služba, které jim prokázal právě proto, že sloužili Pánu a vyšli pro Jeho jméno, byly jasným důkazem o pravdě, která v něm byla, a to tím více, že mu byli cizí. Sloužil těmto bratrům, které předtím neznal, protože sám měl téhož Mistra jako oni. To znamená „*věrně*“ jednat. Je pravda, že věřící jsou jedno, že jméno Pána Ježíše spolu spojuje všechny, kteří slouží v Jeho jménu, a že láska je vzájemnou pojící silou křesťanů. Gájus stál vůči této pravdě věrně. Byla v něm a on chodil v ní.

Tito bratři kvůli jménu Krista nejenom vyšli, ale byli také na svém Mistrovi závislí. Nic nevzali od pohanů či národů, ačkoli mezi nimi chodili a oni slyšeli kázání Slova. Dali jasně znát, že pro sebe nehledají žádný hmotný zisk, nýbrž že se snaží, aby svým posluchačům přinesli zisk duchovního druhu. V tom byli následovníky apoštola Pavla, jenž sám byl následovníkem Pána, a Ten řekl: „*Blahoslavenější jest dáti nežli bráti.*“ (Sk. 20,33-35)

Takové Gájus přijal do svého domu a prokázal jim laskavou pohostinnost, ačkoli mu svým původem byli cizí. A nejenže je pohostil, ale doprovodil je na jejich cestě „*jak sluší na Boha*“. Jednal s nimi tedy s nemalou přívětivostí! Kdyby to byl udělal způsobem, který byl hodný nějakého prince, bylo by to něco velkého; on to ale udělal způsobem, který byl hodný Boha! Zjevně je viděl v pravém světle. Byť sami o sobě byli snad nevýznamní, tu přece byli služebníky Krista, učiněni zajedno se Jménem, které je nad každé jméno. Jako takové je Gájus přijal. Nedíval se na ně ve světle osobní libosti nebo nelibosti, nýbrž viděl v nich skromné služebníky vznešeného Mistra. Tak chodil Gájus v pravdě a dokazoval tím, že pravda je v něm.

Gájův příklad je díky Písmu trvale před námi nejen proto, abychom jej obdivovali, nýbrž abychom ho následovali. Kromě toho to není jen něco, co **můžeme** činit, něco, co patří k našim právům, co je dovoleno a proti čemu žádný Diotrefes nemůže nic namítat, nýbrž je to něco, co **musíme** činit, jestliže chceme chodit v pravdě. Dbej toho, že v 8. verši je použito slovo „*povinni*“. Není tam napsáno: „*Můžeme tedy my takové přijímati,*“ nýbrž: „*MÁME /JSME POVINNI/ tedy my takové přijímati.*“ Tady není volnost, neboť „*povinni*“ vyjadřuje závazek. A jsou to „*takoví*“, koho máme přijmout, tj. takoví, kteří vpravdě přicházejí v Jeho jménu. Jestliže TAKOVÉ nepřijmeme, nechodíme v pravdě.

Na druhé straně se stáváme „*spolupracovníky pravdy*“ tím, že takové přijímáme. To je velmi povzbuzující zjištění zvláště pro takové, kteří nemají žádný vynikající dar. Pro člověka s nějakou hřivnou je zde vždy nebezpečí, že ji zakope do země a nebude nic dělat. V případě, že nemáme žádný dar, který by nás uschopňoval být kazateli pravdy anebo

nějak jinak obránci pravdy nějakým jiným menším způsobem, můžeme přesto mít podíl a stát se spolupracovníky pravdy, když se učiníme zajedno s těmi, kteří takovou práci konají, a staráme se o jejich potřeby.

Často se stává, že naše pravé přesvědčení a postoj se velmi účinně ukáží **v naprosto nepatrných věcech**. V dávno minulých dnech ukázala Raab, že skutečně věří v Boha Izraele a že se k Němu cele připojila, tím že pokojně přijala zvědy. Při soudu živých, který je ještě budoucí (Mat. 25), zjeví ti, kteří jsou ovce a jimž Bůh požehná, stav svých srdcí tím, že přijmou posly Syna člověka, které On uzná za Svě bratry. A ti, kteří dnes pro pravdu vyjdou, mají být námi přijímáni, jestliže i my jsme z pravdy a jejími spolupracovníky.

Toto poučení je opačné k poučení ve Druhém Dopisu. Tam je tomu, kdo nepřináší pravdu, odmítnut přístup k domu věřícího. Nesmí být znát ani to nejmenší učinění zajedno s ním. Zde bratr, sám cizinec, jenž pro Jeho jméno horlivě svědčí o pravdě, má být přijat a jsme šťastni, že se s ním můžeme učinit zajedno kvůli pravdě, kterou přináší. V každém případě je zkušebním kamenem pravda a všechny čistě osobní názory je třeba v této otázce vyřadit.

Verše 9 a 10 nám odhalují smutný stav v jednom určitém shromáždění, který způsobil, že apoštol považoval za nutné psát tímto způsobem. Kde se dotyčné shromáždění nalézalo, nám není sděleno. Pravděpodobně nebylo na tom místě, kde žil Gájus. Diotrefes v něm byl vedoucím bratrem a možná také Demetrius, jenž je zmíněn v 12. verši. Diotrefes nechtěl takové bratry vůbec přijímat. Odvracel se od nich a také druhým zakazoval je přijímat, a vypuzoval takové ze shromáždění. Také nechtěl přijmout žádné pokyny od apoštola, ale spíše se svým zlomyslným mluvením snažil podkopat apoštolskou autoritu. Zdá se, že se zde jednalo o nějakého místního staršího neboli dohlížitele, jenž panoval nad shromážděním – dělal přesně to, co je v Prvním Petrově Dopisu zakázáno. Kdo dělá něco takového, zaujímá vůči apoštolské autoritě vzpurný postoj. A někdo, kdo se vzpírá tomu, co Petr léta předtím napsal, se pravděpodobně ani nyní neskloní pod to, co napsal Jan.

Proč se tak Diotrefes choval? Pravděpodobně se snažil omluvit tím, že tito cestující bratři neměli žádnou plnou moc a že on bude zastávat to, co patří k pořádku a co je „oficiální“. Avšak pohnutka, která byla podkladem jeho postoje, je odhalena slovy: „...*kteřý chce být první mezi nimi*.“ Práce těchto mužů byla v určité míře výzvou postavení, které Diotrefes zaujímal a také nadále chtěl podržet. Proto je nemohl strpět.

Duch Boží vždy znovu působil mimo „oficiální“ hierarchie úřadů a služeb, a my učiníme dobře, když na to budeme dbát. Tak tomu bylo u proroků, které Bůh vzbuzoval uprostřed Izraele. A v nejvyšší míře tomu tak bylo u našeho Pána samého. Náboženskými vůdci Svých dnů byl považován za neoficiálního povýšence a Jeho autorita byla silně zpochybňována (viz Mat. 21,23). I Pavel vstoupil do své životní dráhy neoficiálním způsobem, jak nám o tom svědčí Galatským 1,15-23. Je skutečností, že Pán si probouzí služebníky podle

Své svrchované libosti, a neptá se na svolení nebo radu nějakého člověka. Každé jasné probuzení nebo oživení v těchto posledních dnech neslo tytéž známky. Úřední struktury nebyly ochotné pomoci ani tehdy, když tu nebyl žádný odpor.

Je pozoruhodné – ať se jedná o tento nebo předcházející Dopis, že pravda sama je jediným zkušebním kamenem u takových, kteří o sobě říkají, že jsou služebníky Pána. Přinášejí pravdu, nebo ji nepřinášejí? Kdyby apoštolové bývali podnikli to, že by zmocňovali kazatele Slova a vysílali je, anebo kdyby tím pověřili nějaký výbor, pak by existence nebo neexistence autority byla zkušebním kamenem. Žijeme v době, kdy lidské zmocnění tohoto druhu je bohatě k dispozici, a následky jsou zjevné. Hemží se to tu lidmi, kteří mají dostatečné zmocnění, ale **nepřinášejí** pravdu. Používají zmocnění k tomu, aby blud, který propagují, učinili věrohodným, a to je hrozné zlo.

Existuje velmi rozšířený názor, že ten **muž by měl ověřit poselství** – pan ten a ten, je ve vsí formě ordinován, a tedy to, co říká, musí být správné. Může být ale také řečeno: Pan ten a ten je dobrý muž, tak vážný, tak obdařený, tak duchovní, a proto nemůže být v bludu. Tento princip posuzování je však naprosto špatný. Pravý princip je přesně obrácený: **Poselství ověřuje muže**. Slova Pána v Lukáš 9,49.50 tuto zásadu prakticky vyjadřují. A ta je ve Druhém a Třetím Janově Dopisu jasně vyjádřena jako razítko. Člověk není zkušebním kamenem pravdy. Ale pravda je zkušebním kamenem člověka. Jak důležité pak je, abychom byli v pravdě tak založeni, že ji můžeme použít jako zkušební kámen.

Diotrefovu jednání nechyběl důraz. On ty cizí bratry nepřijímal, a ostatním v jejich přijímání bránil. Nechtěl je mít ve shromáždění. A nadto by nepřijal ani apoštola, pokud se týkalo jeho autority, a zlými slovy proti němu mluvil. Ve své energii viděl možná ještě důkaz toho, že věrně dbá na důstojné jednání dle pořádku. A přece jeho chování vycházelo ze starého farizejského kořene: milovat první místo a převyšovat druhé. Věrný byl Gájus, nikoli on (viz verš 5).

To, že vytlačoval tyto bratry ze shromáždění, nemusí znamenat skutečné vyloučení z obecnství, protože to bylo jeho osobní konání a ne jednání shromáždění. Zjevně jim ve shromáždění ale odepíral místo a svobodu. Obdobně slova „*nepřijímá nás*“ sotva znamenají, že by býval Jana nepřipustil k lámání chleba, neboť Jan byl přece daleko. Znamená to, že neuznával jeho autoritu jako apoštola a dělal, co mohl, aby ji zlomyslnými řeči v očích druhých oslabil.

To vše bylo „*zlé*“, jak to čteme v 11. verši. To nesmíme následovat. Vážně věříme, že toto mluvení zlými slovy proti služebníkům Pána je velmi zlá špatnost našich dnů. Očerňovat charakter nějakého člověka proto, že nemůžeme vyvrátit jeho argumenty, je až příliš známá zlá lest. A je dvojnásobně zavrženíhodné setkávat se s tím u těch, kdo by měli bojovat za pravdu. Chtějme si to osklivit jako zlé a následovat to, co je dobré. V druhé části 11. verše máme další příklad abstraktní¹ výpovědi charakteristické pro Jana. Jde o dobré a zlé a my uděláme dobře, když své svědomí vystavíme celému jejímu ostří. Jak si k tomu stojíme? Jsme z Boha, nebo jsme Ho neviděli?

Demetrius je nám uveden jako příklad, který můžeme dobře následovat. Všichni věděli, že následuje dobré, a Jan sám mu mohl toto svědectví vystavit. Avšak nadto pravda sama o něm vydávala svědectví. Pravda nám poskytuje neklamné měřítko pro to, co je dobré, a když byl způsob Demetrioova života zkoumán ve světle pravdy, pak pravda sama postavila jeho dobrou pověst do světla. My všichni budeme nakonec vyzkoušeni ve světle pravdy, když budeme stát před soudnou stolicí Krista. Jak bude vypadat naše vysvědčení? Dobře nebo špatně?

Náš krátký Dopis končí podobně jako Druhý dopis. U Gája to bylo stejné jako u té vyvolené paní – osobní rozmluva byla lepší než dopis. Ale stejně jako bylo naléhavé a bezodkladné posílení některých proti Istivým útokům Zlého, tak bylo také potřebné druhé upevnit ohledně přijímání a podporování těch, kteří byli dobří a věrní, i když druzí je odmítali.

V posledních větách mluví apoštol o bratřích, kteří byli u něho, a o takových, kteří byli u Gája, jako o „přátelích“. To vede naše myšlenky zpět k patnácté kapitole jeho Evangelia, kde slyšíme Pána říkat: „*Vy přátelé moji jste, učiníte-li to, co já přikazuji vám.*“ (Jan 15,14) A opět: „*Vás jsem nazval přáteli, neboť všechno, což jsem koli slyšel od Otce svého, oznámil jsem vám.*“ (Jan 15,15) Poslušný věřící je přiveden k této krásné důvěrnosti, a proto je uznáván jako **přítel** Krista.

V protikladu ke svévolnému a neposlušnému Diotrefovi tam byli takoví, kteří byli vskutku přátelé Krista, a takoví byli také jako přátelé uznáni od apoštola a všech těch, kteří chodili v pravdě.

My všichni se asi na závěr můžeme ptát: Kdyby apoštol Jan byl dnes mezi námi, uznal by mne za PŘÍTELE?

(přeloženo z „Grundzüge des neuen Testaments, Band 6“)

---

¹ „Abstraktní způsob mluvení představuje podstatu nějaké věci, co ona skutečně je, co je před Bohem. Vlejší vlivy, které by mohly obraz zkalit, nebere v úvahu.“ (Ch. Briem, úvod ke knize „Toto je věčný život“, odd. „Jak Jan píše“.)

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO
www.sirenipismasvateho.cz
2016